

Betænkning afgivet af Miljø- og Fødevarerudvalget den 12. maj 2021

Betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om undersøgelse af afviklingen af dansk minkavl

[af Morten Messerschmidt (DF) m.fl.]

1. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (S, SF, RV, EL og Susanne Zimmer (UFG)) indstiller beslutningsforslaget til *forkastelse* ved 2. (sidste) behandling.

Et *mindretal* i udvalget (V, DF, KF, NB og LA) indstiller beslutningsforslaget til *vedtagelse uændret*.

Alternativet, Kristendemokraterne, Inuit Ataqatigiit, Si-umut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved betækningsafgivelsen ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

2. Politiske bemærkninger

Dansk Folkeparti

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget konstaterer, at det under 1. behandling blev fremhævet, at det sædvanligvis er domstolene, der afgør, hvorvidt et indgreb er ekspropriativt, jf. grundlovens § 73, stk. 3. Sådanne sager anlægges imidlertid typisk, når en borger mener at have en økonomisk interesse heri. Og eftersom der med aftalen om erstatning til minkavlerne er blevet lovet, hvad der svarer til ekspropriationserstatning, er det svært at se, hvad der skulle få de pågældende borgere til at bruge tid og ressourcer på at anlægge retssager. De har allerede fået lovnin på det, de i bedste fald ville kunne vinde ved en retssag.

DF vurderer, at de, der reelt har en interesse i den afklaring, en retssag ville kunne give, imidlertid næppe har søgsmålskompetence. Det er nemlig Folketinget som institution – og de borgere i Danmark, der måtte mene, at grundlovens bestemmelser er væsentlige.

DF lægger vægt på, at en række krav ifølge grundlovens § 73 skal være opfyldt i tilfælde af ekspropriation, ligesom den særlige minoritetsbeskyttelse i stk. 2 finder anvendel-

se. Det er af hensyn hertil, at det er væsentligt at få klarlagt, hvorvidt afviklingen af minkerhvervet var ekspropriation eller ej.

Ethvert lovforslag, der eksproprierer, skal retfærdiggøre indgrebet som nødvendigt af hensyn til almenvellet, jf. stk. 1 i grundlovens § 73. Men mindst ligeså centralt er det ifølge grundloven, at en ekspropriationslov automatisk udløser den demokratiske mindretalsbeskyttelse efter stk. 2 i grundlovens § 73, hvor en »tredjedel af Folketingets medlemmer inden for en frist af tre søgnedage fra forslagens endelige vedtagelse kan kræve, at det først indstilles til kongelig stadfæstelse, når nyvalg til Folketinget har fundet sted, og forslaget på ny er vedtaget af det derefter sammentrædende Folketing«.

I afsnit 2.2.2 i bemærkningerne til L 77, Forslag til lov om aflivning af og midlertidigt forbud mod hold af mink, fremgår: »Det vil afhænge af en samlet vurdering ud fra de ovenfor beskrevne momenter, om en ordning som den foreslåede konkret over for den enkelte minkavler vil være udtryk for et ekspropriativt indgreb i grundlovens forstand«. Det er på denne baggrund, at forslagsstillerne finder det afgørende at få klarlagt, hvorvidt indgrebet imod minkavlerne var ekspropriativt og således omfattet af grundlovens § 73 eller ej.

Enhver lov danner praksis. Derfor bekymrer forslagsstillerne sig for, at en manglende klarhed over, hvorvidt afviklingen af minkerhvervet var ekspropriativt, kan danne skole for fremtidige indgreb og således skabe grundlag for, at også fremtidige regeringer kan slippe uden om Folketingets grundlovssikrede beføjelser i grundlovens § 73, stk. 2, i tilfælde af ekspropriation ved simpelt hen at foretage indgrebet efter grundlovens § 3 og blot udbetale fuld erstatning til den/de ramte. Dermed har man sat grundlovens § 73, stk. 2, ud af kraft.

DF finder, at dette selvsagt er helt uacceptabelt, og at det kun kan undgås ved at undersøge, hvorvidt og i hvilket omfang afviklingen af minkerhvervet var ekspropriativt. Konkret foreslås det derfor, at Kammeradvokaten foretager en sådan undersøgelse. Den er selvsagt ikke af samme karakter som en domstolsprøvelse efter § 73, stk. 3. Men de, der under 1. behandling af den grund har tilkendegivet at ville stemme nej til beslutningsforslaget, mangler at oplyse, hvad de ønsker at sætte i stedet for.

Uanset om man tilhører regeringens støttepartier eller er i opposition, har alle 179 medlemmer af Folketinget givet en højtidelig erklæring om at ville overholde grundloven, jf. grundlovens § 32, stk. 7. Dette er vanskeligt at forene med ikke at ville sikre klarhed om, hvorvidt Folketinget uretmæssigt er blevet frataget sin mindretalsbeskyttelse, jf. § 73, stk. 2. Det handler altså ikke om erstatning, men derimod om vores grundlovs demokratiske spilleregler.

Anders Kronborg (S) Karin Gaardsted (S) Bjarne Laustsen (S) Camilla Fabricius (S) Kasper Roug (S) nfm.

Malte Larsen (S) Mette Gjerskov (S) Troels Ravn (S) Zenia Stampe (RV) Kathrine Olldag (RV) Carl Valentin (SF)

Rasmus Nordqvist (SF) Signe Munk (SF) Søren Egge Rasmussen (EL) Rasmus Vestergaard Madsen (EL)

Susanne Zimmer (UFG) Erling Bonnesen (V) Hans Christian Schmidt (V) Thomas Danielsen (V)

Torsten Schack Pedersen (V) Anni Matthiesen (V) Jacob Jensen (V) René Christensen (DF) fmd. Bent Bøgsted (DF)

Lise Bech (DF) Mona Juul (KF) Per Larsen (KF) Peter Seier Christensen (NB) Henrik Dahl (LA)

Alternativet, Kristendemokraterne, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

3. Udvalgsarbejdet

Beslutningsforslaget blev fremsat den 4. februar 2021 og var til 1. behandling den 8. april 2021. Beslutningsforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Miljø- og Fødevarerudvalget.

Oversigt over beslutningsforslagets sagsforløb og dokumenter

Beslutningsforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under beslutningsforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i 2 møder.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 3 bilag på beslutningsforslaget.

Socialdemokratiet (S)	49	Liberal Alliance (LA)	3
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	39	Alternativet (ALT)	1
Dansk Folkeparti (DF)	16	Kristendemokraterne (KD)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Radikale Venstre (RV)	14	Siumut (SIU)	1
Enhedslisten (EL)	13	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	13	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Nye Borgerlige (NB)	4	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	7